

پایش بازار

Energy Prices				Charts
INDEX	PRICE	%	TIME(GMT)	
WTI Crude	\$82.28	+1.19	8:59 PM	
Brent Crude	\$84.86	+1.02	8:59 PM	
Natural Gas	\$5.41	-4.87	8:59 PM	
16 October 2021 7:01 AM GMT				

Energy Prices				Charts
INDEX	PRICE	%	TIME(GMT)	
WTI Crude	\$79.35	+1.34	8:59 PM	
Brent Crude	\$82.39	+0.54	8:59 PM	
Natural Gas	\$5.57	-1.97	8:59 PM	
09 October 2021 3:56 PM GMT				

پویایی های بازار

۱- قیمت نفت خام در بازار باز هم افزایش یافت. امروز صبح نفت خام برنت در بازار بورس لندن برای تحویل در ماه دسامبر به قیمت ۸۴.۸۶ دلار هر بشکه به فروش رسید. از هفته گذشته قیمت نفت خام برنت افزایش یافته و از ۱۳ اکتبر که ۸۳ دلار معامله شد تا دیشب که به قیمت ۸۵ دلار نیز معامله شد به تدریج افزایش یافت. در سال گذشته در چنین روزی قیمت نفت برنت تنها ۳۷ دلار بود. قیمت نفت خام وست تگزاس اینترمدییت نیز امروز به ۸۲.۲۸ دلار هر بشکه در نیویورک برای تحویل در ماه نوامبر معامله شد. این نوع نفت خام در روز ۸ اکتبر ۷۹.۳۵ دلار بود. سال گذشته نفت خام تگزاس در چنین روزی تنها ۳۵ دلار بود. قیمت گاز طبیعی نیز در بازار هنری هاب کمی کاهش یافته و به ۵.۴۱ دلار هر میلیون بی تی یو برای تحویل در ماه نوامبر رسید.

تفسیر هفته

۱- آژانس بین المللی انرژی (IEA) روز پنج شنبه پیش بینی کرد کمبود انرژی تقاضا برای نفت را به میزان ۵۰۰ هزار بشکه در روز در شش ماه در پیش رو افزایش می دهد. این امر به کمبود عرضه تا پایان امسال منتهی می شود مگر این که اوپک پلاس همان طور که برنامه ریزی کرده است، در ژانویه تولیدش را افزایش دهد. همچنین این آژانس در گزارش دیگری کمبود گاز در اروپا و آسیا را باعث فشار تقاضا بر روی حامل نفت خام دانسته و پیامد آن را شکاف بیشتر بین عرضه و تقاضا در بازارهای انرژی دانست. قیمت نفت خام برنت در پایان معاملات بامداد شنبه به وقت تهران تحت تأثیر چشم انداز

کمبود بازار جهش کرد و با عبور از ۸۵ دلار برای هر بشکه به بالاترین حد سه ساله خود رسید. به گزارش سی‌ان‌بی‌سی بازگشایی محدودیت‌های قرنطینه‌ای و ترافیکی مربوط به کرونا در چند ماه آینده تقاضای نفت خام را بالا خواهد برد. از سوی دیگر با بالا ماندن قیمت گاز طبیعی در آستانه زمستان احتمال اینکه برخی نیروگاه‌های جهان برای تولید برق بجای گاز طبیعی از فرآورده های نفتی استفاده نمایند، تقویت شده است. کاخ سفید اعلام کرد محدودیت‌های سفر بین‌المللی را برای افرادی که دو دوز کامل واکسن خود را دریافت کرده‌اند از ۸ نوامبر برمی‌دارد. تحلیلگران به کاهش چشمگیر ذخایر نفت در کشورهای عضو سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD) که به پایینترین حد از سال ۲۰۱۵ رسیده اشاره کردند. تقاضا با احیای اقتصادها در پس از پاندمی کووید ۱۹ اوج گرفته است. کاهش عرضه گاز طبیعی موجب کاهش عرضه گاز طبیعی مایع شده (LNG) شده و از طرف دیگر عرضه زغال سنگ نیز با محدودیت‌های عرضه روبرو شده است. تولید نفت خام به پیش بینی آژانس از ماه سپتامبر تا آخر سال جاری حدود ۲.۷ میلیون بشکه در روز بیشتر خواهد شد. بخشی از این اضافه تولید توسط کشورهای اوپک پلاس خواهد بود که از ابتدای سال جاری متعهد به افزایش ماهانه ۴۰۰ هزار بشکه در روز شده اند. بخش دیگر آن عمدتاً از افزایش تولید ایالات متد آمریکا است که به تدریج از آسیب‌های توفان آیدا بیرون می‌آید. اما همچنان کمبود عرضه در باقی سال ۲۰۲۰ به اندازه ۷۰۰ هزار بشکه در روز باقی است.

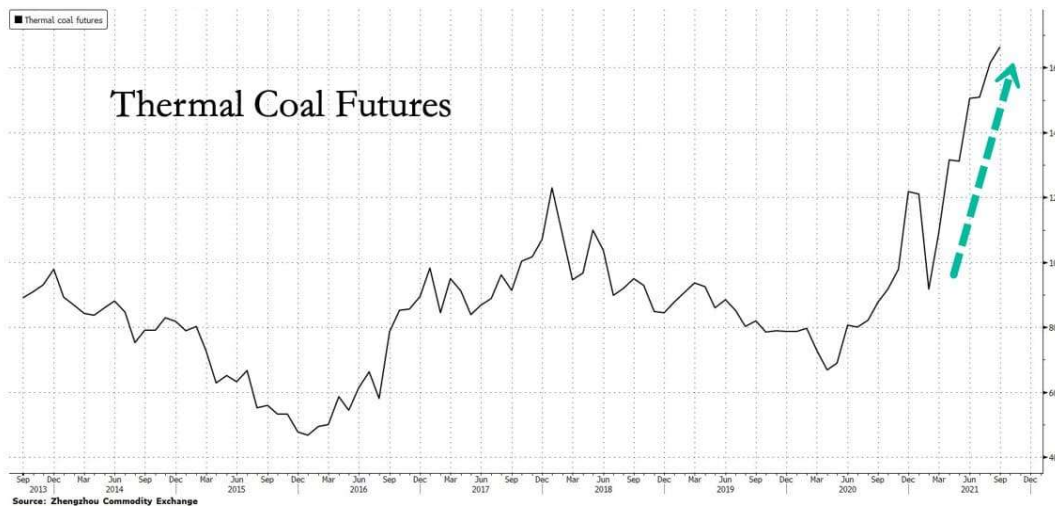
۲- وزیر انرژی ترکیه اعلام کرد این کشور یک قرارداد سه ساله برای خرید ۱۱ میلیارد متر مکعب گاز طبیعی با جمهوری آذربایجان منعقد کرده و پیشرفت قابل توجهی در تامین بیشتر گاز طبیعی داشته است. به گزارش ایسنا، در شرایطی که ترکیه هنوز قراردادهای بلندمدت تامین گاز که موعد آنها زمستان امسال به پایان می‌رسد را تمدید نکرده، تقاضای بالا برای گاز طبیعی در سال جاری این کشور را مجبور کرده خرید در بازار محموله های تک را افزایش دهد. بنظر می‌رسد این قرارداد دارای بعد سیاسی از جمله نزدیکی دو کشور در نتیجه جنگ قره باغ در نوامبر ۲۰۲۰ نیز باشد. فاتح دونمز وزیر انرژی ترکیه اظهار کرد این قرارداد برای تحویل ۱۱ میلیارد متر مکعب گاز طبیعی از طریق خط لوله باکو-تفلیس-ارزروم تا پایان سال ۲۰۲۴ است. ترکیه که یکی از بزرگترین واردکنندگان گاز در اروپاست، به گازی که از روسیه، ایران و جمهوری آذربایجان از طریق خط لوله وارد می‌کند و همچنین واردات گاز طبیعی مایع (LNG) از نیجریه، الجزایر و بازار محموله های تک متکی است. این کشور چهار قرارداد واردات بلندمدت به میزان مجموعاً ۱۶ میلیارد متر مکعب در سال دارد که امسال منقضی می‌شوند.

۳- چین واردات نفت خام خود را برای اولین بار در طول شش سال گذشته کاهش داد. پالایشگاه های خصوصی چین در ۲۰۲۰ مجوز واردات کمتری نسبت به ۲۰۲۰ از طرف دولت مرکزی دریافت کرده اند. این مقدار در ۲۰۲۰، ۱۸۴ میلیون تن و در ۲۰۲۱، ۱۷۷ میلیون تن بوده است.

۴- زغال سنگ نام کانی سیاه‌رنگی است که از پسماند مواد گیاهی دوران‌های قدیم زمین‌شناختی در میلیون‌ها سال پیش تشکیل شده و به عنوان سوخت و نیز ماده اولیه برخی صنایع شیمیایی برای تولید گاز، کک، روغن، قطران، و غیره استفاده می‌شود. ایالات متحده، روسیه، استرالیا، چین، و هند بیشترین ذخائر زغال سنگ جهان را دارند. تولیدکنندگان عمده به ترتیب عبارتند از چین، هند، استرالیا، آمریکا، و روسیه. در این میان چین به تنهایی بیشتر از ۵۰ درصد زغال سنگ جهان یعنی ۸۱ هگزاژول را در ۲۰۲۰ تولید کرده است. به لحاظ مصرف نیز چین ۵۴.۳ درصد از کل تقاضای جهانی یعنی ۸۲.۲۷ هگزاژول و دیگر کشورها به ترتیب هند، آمریکا آفریقای جنوبی، و روسیه بزرگترین مصرف کنندگان زغال سنگ هستند. در بخش صادرات استرالیا بزرگترین صادر کننده این ماده است. در سالهای اخیر قیمت زغال سنگ وارداتی چین از دیگر بازارهای مربوط به این کالا عموماً بیشتر بوده بطوریکه در ۲۰۲۰ متوسط واردات چین به قیمت ۸۳ دلار بر هر تن و در اروپا ۵۰ دلار بوده است. این قیمت در هفته گذشته به ۲۱۹ دلار بر هر تن در بورس استان ژنگ‌ژو رسید. بنظر می‌رسد که سه مسئله در ارتباط با چین در حال اتفاق افتادن است: ابتدا برخی از شرکت های چینی که به تنهایی به یکی از حامل های انرژی وابسته هستند، یعنی مثلاً تنها به نفت و یا گاز و یا زغال سنگ، با بالارفتن قیمت ها، ممکن است ورشکسته شده و از بازار بیرون روند. دوم تورم در اقتصاد داخلی چین را به احتمال زیاد در ماه های آینده شاهد خواهیم بود. سوم رشد تولید ناخالص داخلی چین دیگر به اندازه دهه های گذشته نخواهد بود.

۵- زغال سنگ بلحاظ شدت تولید گازهای گلخانه ای مصرف آن در سطح جهانی در حال محدود شدن است. اما کشورهای صنعتی به دلیل عرضه این حامل انرژی توسط خود آنها بعید است که به سادگی از مصرف این کالا دست بکشند. استرالیا در حالیکه در مباحثات مربوط به اجلاس آب و هوای گلاسکو شرکت می کند، اما همزمان صنایع زغال سنگ کشورش را جزو منافع حیاتی دانسته و به توسعه تولید زغال سنگ همت گذاشته است. زغال سنگ از لحاظ ارزش سومین کالای استرالیا در رابطه با صادرات به چین که یک سوم کل صادرات استرالیا به چین است می باشد. در ۲۰۲۰ چین به دلیل تفاوت نگرش های سیاسی در ارتباط با منشاء بیماری کرونا با استرالیا واردات زغال سنگ را از این کشور متوقف کرد. در ماه اکتبر ۲۰۲۱ استرالیا مجوز توسعه سه معدن دیگر را صادر کرد. چین برای پر کردن خلاء استرالیا به واردات از اندونزی، مغولستان، قزاقستان، و روسیه روی آورد. قزاقستان با ۲۵۰۰۰ میلیون تن ذخائر زغال سنگ وهمسایگی با چین یکی از نقاطی است که چین بر روی واردات زغال سنگ از این کشور سرمایه گذاری ویژه نموده است. اولین محموله زغال سنگ برای نیروگاه های حرارتی هفته گذشته از قزاقستان وارد استان ژچیانگ شد. بجای آن هند زغال سنگ آماده شده برای صادرات به چین را با تخفیف از استرالیا خریداری کرد. در ماه های اخیر قیمت زغال سنگ بشدت افزایش یافته است. به همین دلیل علیرغم رقابت آشکار استرالیا با منافع چین در دریای چین

جنوبی و مسئله تولید زیردریایی های هسته ای توسط این کشور با فناوری آمریکایی، دولت چین ممنوعیت واردات رغال سنگ از استرالیا را لغو کرد. مسئله کمبود رغال سنگ در کنار بحران نفت و گاز برای چین خودنمایی می کند. از طرف دیگر تولید رغال سنگ در داخل چین نیز دچار مشکل شد. باران و توفان موجب رانش زمین و جاری شدن سیل در نقاط مختلف چین شده و تولید مجموعاً ۶۰ معدن رغال سنگ متوقف شد. اینک در آستانه فصل سرما چین با کمبود گاز طبیعی و رغال سنگ روبروست. شکل زیر قیمت رغال سنگ مناسب برای نیروگاه های حرارتی و آینده آن را در استان ژنگژو نشان می دهد

۶- هند و چین هر دو در مورد تامین رغال سنگ به مشکل برخورد کرده اند. به همین خاطر ظرفیت تولید الکتریسیته هند در ماه جاری ۱۱۰۰۰ مگاوات کاهش پیدا کرد. فعال شدن بخش اقتصاد و کمتر شدن پیامدهای بیماری کووید-۱۹ باعث افزایش تقاضا برای رغال سنگ شده است. بخش تولید برق هند مجموعاً تا ۷۰ درصد در ماه جاری متکی به رغال سنگ بود چرا که در این ماه تاکنون تولید برق از باد و همچنین سدها به شدت تا این جا کاهش یافته است. نیروگاه های حرارتی هند ۲۰۸ هزار مگاوات برق (۵۴ درصد) را از سوخت رغال سنگ تامین می نمایند. دولت هند می گوید که نیروگاه های متکی بر رغال سنگ اکنون تنها برای سه روز ذخائر رغال سنگ را در انبار دارند.

۷- در اروپا که سیاست گذاران این قاره خود را قهرمان مبارزه با رغال سنگ و آلودگی ناشی از گازهای گلخانه ای می دانستند، با بالارفتن قیمت گاز طبیعی نگاه ها به استفاده بیشتر از رغال سنگ بازگشته است. تولید رغال سنگ در اروپا افزایش یافته و صادرات به اندازه قبل از بیماری کووید-۱۹ ارتقا یافته است. قیمت رغال سنگ در این روزها در روتردام ۲۳۰ دلار بر تن متریک است که ۸۰ دلار از ماه سپتامبر بیشتر است. رغال سنگ تحویلی در ۲۰۲۲ از هم اکنون به قیمت ۱۷۰ دلار بر تن در

اروپا معامله می شود. تجربه نشان می دهد که بالا و پایین رفتن قیمت زغال سنگ برخلاف نفت و گاز بطئی و آرام صورت می گیرد. بنابراین نباید به انتظار زغال سنگی ارزان به این زودی بود. به همین دلیل هم صاحبان نیروگاه های گازی اروپا از هم اکنون در حال عقد قرارداد برای تحویل زغال سنگ از روسیه در سال بعد هستند.